

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Nu vil jeg lige gøre opmærksom på, at jeg faktisk stillede regeringen et spørgsmål. Og nu er det jo sådan, at der er en adskillelse mellem den lovgivende og den udøvende magt, hvad også Folketingets formand har skrevet bøger om. Derfor var mit spørgsmål helt konkret til en minister.

Jeg kan da godt forstå det, der blev sagt af den konservative ordfører, men for mig er det lidt vigtigere, at vi får svaret fra en af regeringens repræsentanter. Og så kunne jeg også ønske mig, at man fik et svar med et reelt indhold i og ikke bare det svar, at vi er blevet enige, og at derfor skal det være sådan. Kan vi da ikke få et svar med substans i, få et eller andet kvalitativt svar på, hvad grunden er til, at man ikke var villig til – i betragtning af, hvor få penge det kostede – at lave nogle rimelige overgangsregler? Det forstår jeg stadig væk ikke.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Den ene lille kommentar til fru Pernille Sams: Jeg har gentaget det, og jeg gør det én gang til: Vi står naturligvis ved aftalen. Aftalen går ud på, at der skal spares 58 mio. kr. i 1992, og det beløb ville have været uændret, om man havde lavet denne lille ændring. Det er grunden til, at vi stadig væk er forundrede over, at man ikke ville bøje af i forhold til det her.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Det klæder altså ikke Socialdemokratiet helt at se bort fra, at dette lovforslag ville koste 33 mio. kr. Det foreligger meget veloplyst i udvalgsbehandlingen, og der har ellers ikke været tvivl om, at det ville koste 33 mio. kr. fordelt over en årrække. Og vi har i forhandlingerne ikke fået et eneste forslag fra Socialdemokratiet om, hvor vi skulle finde de 33 mio. kr. henhvis vi løste dette problem. Det ville Socialdemokratiet overhovedet ikke være med til at diskutere, og når man har den holdning, spørres man også for, at vi kan få løst problemet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 19 stemte for, 107 imod.

Ændringsforslag nr. 1 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

§ 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 og 4
forkastedes uden afstemning.

§§ 2 og 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 70:

Forslag til lov om naturbeskyttelse.

Af miljøministeren (Per Stig Møller).

(Fremsat 24/10 91. Første behandling 30/10 91. Betænkning 12/12 91).

Der var stillet 26 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Ved førstebehandlingen af dette lovforslag

[Dorte Bennedsen]

roste jeg miljøministeren for, at han ikke blot var blevet klogere, men at han også havde taget konsekvensen heraf og fremsat et forslag til lov om naturbeskyttelse, som havde gode chancer for at opnå bred tilslutning.

Under udvalgsbehandlingen har ministeren i hvert fald i et vist omfang vist sig åben over for en række af de problemer, som blev rejst ved førstebehandlingen, og det er vi glade for, selv om forklaringen på åbenheden jo nok også hænger sammen med, at ministeren måtte erkende, at der i udvalget var et flertal for en række ændringsforslag.

Udvalgsbehandlingen er resulteret i, at vi nu står med en god og brugbar naturbeskyttelseslov. Jeg skal ikke komme ind på alle de forbedringer, som er kommet til siden førstebehandlingen, men vil dog gerne fremhæve et par stykker.

Det første er ændringsforslag nr. 1 til § 1, som medfører, at der ved lovens administration skal lægges vægt på den betydning, som et areal på grund af sin beliggenhed kan have for almenheden. Det er en væsentlig forbedring af forslaget, fordi det er med til at sikre bynære rekreative arealer.

Også ændringen i § 26 er til gavn for befolkningens adgang til naturen, fordi det her præciseres klart, at lukning af veje og stier i det åbne land kun kan tillades midlertidigt og kun, hvis færdsel er forbundet med fare.

En af de store forbedringer er ændringsforslag nr. 19 til § 51, fordi der hermed åbnes for at gennemføre fredninger i de lavvandede, kystnære områder, når det blot sker i sammenhæng med fredning på land. Det er et godt skridt på vejen til, at Danmark virkelig lever op til sine internationale forpligtelser om naturbeskyttelse, også på søterritoriet.

I § 5 får ministeren en hjemmel til at fastsætte regler for, i hvilket omfang sten- og jorddiger skal undtages fra beskyttelsen efter § 4. Vi har i den forbindelse med tilfredshed noteret os, at ministeren har accepteret, at der skal vises tilbageholdenhed med dispensationer i perioden, indtil den konkrete udpegning af beskyttede diger har fundet sted. Det har desværre ikke været muligt at skabe et flertal for, at ubeboede holme og øer skulle beskyttes i fuglenes rugetid. Men til gengæld har vi noteret os ministerens tilsagn om, at han vil gribe ind, hvis det i konkrete tilfælde viser sig, at et amts-

råd ikke i tilstrækkeligt omfang sørger for beskyttelse.

Det har heller ikke været muligt at få en egentlig beskyttelse af de lavvandede områder. Men vi har dog med tilfredshed noteret os, at ministeren gerne vil være med til at gå et stykke ad vejen, idet han har oplyst, at nye tilladelser til ral- og sandsugning ikke vil blive givet i EF-fuglebeskyttelsesområderne, og at man i løbet af en kort årrække vil færdiggøre den igangværende råstofindvinding i disse områder.

Ministeren har også oplyst, at tilladelse til råstofindvinding fremover som hovedregel ikke vil blive givet i de lavvandede områder. Det løfte er vi naturligvis glade for, og vi håber meget, at ministeren ikke gennemhuller det ved for mange undtagelser.

I lørdags blev ministeren interviewet i tv om den nye naturbeskyttelseslov. Og det slog mig med overraskelse, hvilken beskeden mand ministeren er. Blandt lovens mange fortræffeligheder glemte han helt at omtale den vigtigste, nemlig ændringsforslag nr. 25 til § 100. Nu har vi i alle de år, jeg har været medlem af Miljøudvalget, diskuteret vort vandmiljø og mulighederne for at beskytte det. Og når dette ændringsforslag om lidt vedtages, er der taget et vigtigt skridt i beskyttelsen af vore søer og vandløb, fordi der nu udlægges 2 m bræmmer, som skal holdes fri for dyrkning, gødsugning og sprøjtning.

Ikke alene undlod ministeren at omtale dette fremskridt, men jeg har forstået, at han oven i købet også vil stemme imod det. En miljøminister, der stemmer imod beskyttelse af vandmiljøet – forstå ham, hvem der kan! Jeg er i hvert fald ikke i stand til det.

Om ændringsforslagene i øvrigt skal jeg blot sige, at Socialdemokratiet stemmer for ministerens ændringsforslag samt de af S, SF og De Radikale stillede ændringsforslag, hvorimod vi naturligvis – og ikke overraskende – stemmer imod de ændringsforslag, som er stillet af Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg er naturligvis helt enig med fru Dorte Bennedsen i, at det er vigtigt, at vi får indført bræmmer langs vandløbene. Og jeg forstår godt, at fru Dorte Bennedsen stiller et spørgsmål til miljøministeren i den anledning.

[Glønborg]

Men så vil jeg også gerne tillade mig at stille et spørgsmål til fru Dorte Bennedsen: Hvorfor var det ikke muligt at vente, til de juridiske og økonomiske forhold omkring en sådan indførelse af bræmmer var afklaret? Det kunne jo være interessant at se, om det ikke var muligt at yde de landmænd, som kommer til at lide et tab ved denne ordning, en erstatning. Jeg synes, det ville være rimeligt.

Kristeligt Folkeparti ville gerne have været med til at gennemføre bræmmerne, men vi vil også sikre, at landmændene får en erstatning. Derfor vil jeg gerne spørge fru Dorte Bennedsen: Kunne vi ikke lige vente, til vi har fået det spørgsmål afklaret? Jeg tror ikke, det behøver at vare så længe.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Glønborg gør med disse bemærkninger det ejendommelige, at han stiller tingene på hovedet, for spørgsmålet er jo juridisk afklaret. Det er 4½ år siden, vi fra Justitsministeriet fik et notat netop om generel udlægning af bræmmer på 2 meters bredde. Dette notat – og det er hr. Glønborg glimrende vidende om – ender med, at Justitsministeriet noterer sig, at det er generelle bræmmer, og at de dermed er erstatningsfri.

Så er det korrekt, at nogle landboforeninger på Fyn har rejst en sag mod Fyns Amt, fordi de sætter spørgsmålstegn ved Justitsministeriets notat, men den ekspertise, vi har kunnet hente i Justitsministeriet, viser, at dette er erstatningsfrit.

Derfor har vi ment – det er jo ikke nogen helt ny sag, det ved hr. Glønborg også – at det var rigtigt at stille dette forslag om 2 m bræmmer, som jo er en betydelig modifikation i forhold til det forslag, regeringen for 6 år siden kom med, hvor man i en redegørelse til Folketinget foreslog at udlægge 6 m bræmmer langs søer og vandløb. Vi har været meget moderate og har her sagt 2 m bræmmer, og det har vi selvfølgelig gjort i lyset af det notat, der er kommet fra Justitsministeriet.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Det er jo ikke så meget spørgsmålet om, om vi nu har ret til at kule landmændene ned end-

nu en gang. Det har været nødvendigt at foretage nogle reguleringer og tage nogle beslutninger om, hvordan miljøet skal behandles, og hvordan landmænd skal optræde i visse situationer.

Men det drejer sig jo også om økonomi for landmænd, og jeg ved da, at der i det mindste i dele af Socialdemokratiet er en stor interesse for landbrugets økonomi. Derfor kunne jeg have ønsket mig, at miljøsidens i Socialdemokratiet havde talt lidt bedre sammen med landbrugssiden i Socialdemokratiet, sådan at vi kunne have fået begge dele løst på en god måde samtidig, for selv om vi ikke ligefrem er stensikre på at have en juridisk pligt til at yde landmændene en erstatning, så er der i det mindste ikke nogen, der forbyder os at have så meget moral, at vi giver landmændene erstatningen alligevel.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Glønborg anvendte udtrykket, at vi med dette kulede landmændene ned. Det er ikke det, der er sagen. For det første siger den eksisterende vandløbslov allerede i dag, at der skal være 1 m bræmmer, og der skal i øvrigt være bredere bræmmer, hvis vedligeholdelsen af vandløbet tilsiger det. Her kuler vi jo ikke landmændene ned, for går vi ud i det danske landskab, ser vi jo, at en meget stor del af de danske landmænd er enige i beskyttelsen af søer og vandløb og faktisk har bræmmer, der også ofte er bredere end 2 m.

Men jeg er enig i, at vi kuler nogle ned, nemlig landbrugsorganisationerne, Landbrugsraadet, som af årsager, jeg ikke har været i stand til at fatte, behårdt holder fast ved deres protest mod de 2 m bræmmer. Det er efter min bedste overbevisning ikke i overensstemmelse med god landmandsskik hos den almindelige danske landmand. Derved kommer vi ikke til at gribe ret meget ind hos de enkelte landmænd, for de gør disse helt fornuftige ting ganske af sig selv, og så må de jo tage diskussionen op med deres organisationer.

Tænk, hvis dansk landbrug i disse diskussioner havde sagt: Vi synes, det er fornuftigt, vi er også interesseret i at være med til at beskytte vore søer og vandløb og dermed vores havmiljø, og vi vil gerne være med til det her. Det havde været klogt af Landbrugsraadet at vælge den attitude i stedet for det totalt negative.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg synes, at problemet med hr. Glønborgs indlæg er, at det ligger så langt fra den tidligere miljøminister Chr. Christensens linie i dette spørgsmål. Dengang Kristeligt Folkeparti havde miljøministerposten, var det klar politik fra Kristeligt Folkepartis side, at vi skulle have bræmmer langs alle vore åer og vandløb, men det kan jeg altså forstå at Kristeligt Folkeparti nu er blevet i tvivl om, og det synes jeg egentlig er lidt trist.

I øvrigt vil jeg spørge hr. Glønborg, om han ikke har samme indtryk som jeg af de deputationer, som vi har haft besøg af i Miljøudvalget omkring dette spørgsmål: at for dem vil en vedtagelse af dette ændringsforslag gøre det helt klart, at der ingen erstatningspligt er i forhold til bræmmerne.

Jeg siger det kun, fordi en afklaring af den diskussion, som bl.a. kører på Fyn, jo ligger i, at vi nu vedtager bræmmer uden erstatning. Det er derfor, jeg er lidt i tvivl om, hvad der egentlig er meldingen fra Kristeligt Folkeparti. Ønsker man egentlig ikke den afklaring, at man kan udvide den nuværende beskyttelse på 1 m til 2 m uden erstatning?

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Fru Dorte Bennedsen svarede overhovedet ikke på det spørgsmål, som hr. Glønborg også stillede, hvorfor man vil tvinge en lov igennem nu, sådan at man ikke kan få EF-tilskud. Det er klart, at hvis man ventede, til det kunne komme ind under miljøfølsomme områder, ville man kunne få det finansieret, sådan at hvis landmændene rent faktisk får et tab, vil det også være muligt at få tilskud fra EF.

Jeg kunne også godt tænke mig i den forbindelse at spørge: Har man så meget imod, at man får tilskud, hvis man reelt har tab? Jeg tror heller ikke, det er særlig mange penge, det drejer sig om, men for mange er det også et spørgsmål om retfærdighed.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Det ser jo ud til, at det skal være i korte bemærkninger, hvis man i det hele taget skal have ordet. Det var nemmere, om vi bare gik frem efter ordførerrækken.

Det er, som om hr. Glønborg er gået ind for at ville varetage landbrugets interesser. Jeg tror nok, at hvis vi snakker med landbruget, så mener de ikke, der har været nogen værre for landbruget end lige netop Kristeligt Folkepartis tidligere miljøministere.

Hvis jeg forstod hr. Glønborg ret, så nævnte han også noget om, at de 2 m bræmme var noget forfærdeligt noget, for man vidste jo ikke, om det var lovligt. Derudfra kan man vel tage det som givet, at Kristeligt Folkeparti rent faktisk godt ville være med til, at man fratog bønderne jorden, hvis det ved en domstol kunne siges, at det var lovligt.

Jeg vil godt læse grundlovens § 73, stk. 1, op, for den plejer Kristeligt Folkeparti at sige de er så glade ved at overholde. Den lyder:

»Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.«

Derfor vil jeg godt minde Kristeligt Folkeparti om, at det ikke blot er ændringsforslag nr. 25, det drejer sig om, det er også § 3, stk. 2, punkt 4, hvor der kommer til at stå:

»Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af . . . ferske enge og overdrev, . . . «.

Det er så fulgt op af nogle flere linjer. Det er også ekspropriation over for landbruget, og derfor har Fremskridtspartiet stillet ændringsforslag om, at det udgår ligesom det med, at man ikke må lave en sø om. Ligeledes mener vi, at § 24 om, at offentligheden får fri adgang til landbrugets udyrkede arealer, skal udgå.

Det er altså ikke bare det ene ændringsforslag, der er et problem i forhold til grundloven, men det er simpelt hen de ændringsforslag, der allerede er indført i loven. Derfor mener jeg, at Kristeligt Folkeparti burde tage afstand fra det, der er indført, og stemme for Fremskridtspartiets ændringsforslag. Det andet er – undskyld, jeg siger det – ret hyklerisk.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Nu ved jeg ikke, hvor stærkt et udtryk forretningsordenen tillader mig at bruge om hr. Aage Brusgaards indlæg, men jeg vil i det mindste tillade mig at sige, at det ikke har noget med sagen at gøre.

Jeg har stillet nogle spørgsmål til Socialdemokratiets indlæg i ordførerrækken, og det

[Glønborg]

mener jeg er den måde, vi arbejder på her i Tinget. Jeg skal nok komme med mit indlæg, når det bliver min tur i ordførerrækken, men det var Socialdemokratiet, jeg spurgte, og jeg har delvis fået svar.

Hr. Gade tog ordet i anledning af, at jeg havde blandet mig, og da hr. Gade jo står sammen med Socialdemokratiet i beslutningen om, at bræmmerne skal indføres nu, jeg havde nær sagt med vold og magt, er det nok rimeligt, at hr. Gade bliver draget ind i debatten allerede nu.

Hr. Gade tillod sig at antyde, at Kristeligt Folkeparti skulle have forladt sin miljøpolitiske linje fra Chr. Christensens tid. Dertil vil jeg gerne sige, at jeg har sagt klart og tydeligt, og jeg har skrevet det, at vi ønsker bræmmerne indført. Hvad er det så, hr. Gade insinuerer? Vi vil have bræmmer ligesom i Chr. Christensens tid, ja, men vi har også altid været optaget af at give landbruget en fair behandling, og det er det, vi prøver at gøre nu ved her i sidste øjeblik at opfordre til, at man giver tid til, at vi finder muligheden for at gøre det. Jeg sagde ikke: Til vi bliver tvunget til det, men til vi finder muligheden for at gøre det – og den kan findes, hvis man har lidt tålmodighed.

Formanden:

Hr. Gade har ordet for en kort bemærkning.

Må jeg i øvrigt om de korte bemærkninger sige, at det er formanden, der bestemmer dem og deres omfang; det agter jeg at benytte mig af og ikke lade medlemmerne bestemme.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Det var spørgsmålet om tålmodighed, hr. Glønborg. Sagen er jo, at det er mange år siden, Kristeligt Folkeparti sammen med SF, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre var enige om, at der skulle indføres bræmmer. I alle de år har der ikke ligget ét konkret bud fra Kristeligt Folkeparti på, hvordan man skulle give erstatning.

Jeg kan forstå, at det nu er afgørende for Kristeligt Folkeparti, hvad det faktisk ikke var i Chr. Christensens tid – det er bare en objektiv konstatering – så der er ikke noget hastværk fra vor side. Men hvis det er helt troværdigt, at Kristeligt Folkeparti vil have bræmmer, men bare ikke nu, så kunne Kristeligt Folkeparti jo

have brugt årene – jeg siger årene – før til at lave et erstatningsforslag. Det har Kristeligt Folkeparti undladt. Altså må det være, fordi det er et påskud, man finder på nu.

Må jeg sige til fru Hanne Severinsen, at i SF er vi ikke imod, at man får EF-tilskud til det, der ligger uden for de 2 m's bræmmer. Vi vil juridisk have fastlagt 2 m bræmmer uden erstatning. Så er vi indstillet på og synes, at det er en fremragende idé, at man får en planlægning af vores åer og ådale på den måde, at der kan indbygges erstatninger, ekstensiveringsstøtte, støtte til miljøfølsomme områder osv., når man vil sørge for, at hele åløb bliver, som de skal være i forhold til naturen.

Det er interessant, at det synspunkt, som jeg fremlægger her, blev fremlagt af SF for adskillige år siden, i midten af 1980'erne, i debatten om marginaljord. Derfor forstår jeg ikke, hvorfor vi ikke kan blive enige om det nu. Vi snakker altså ikke om erstatningsfri bræmmer, der er af uanede størrelser, vi snakker om erstatningsfri bræmmer på 2 m's bredde. Og derefter vil vi gerne diskutere – og er glade for, at Venstre også nu vil være med til det – at sørge for, at vi får nogle ådale, som vi både naturmæssigt og landbrugsmæssigt kan få noget helt nyt ud af.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

I alle de år debatten om bræmmer har kørt, har der altid været nogle, og det har ikke sjældent været fra fru Hanne Severinsens parti, der har sagt: Jamen vent, vi må lige udskyde det på grund af dette eller på grund af hint. Nu kommer fru Hanne Severinsen så her og siger: Jamen kan vi ikke udskyde det på grund af EF, og så må jeg indrømme, at jeg altså bliver lettere forundret.

For en del år tilbage, mens Chr. Christensen var miljøminister, blev der, ikke på hans, men på regeringens vegne, afleveret en redegørelse til Folketinget, hvori man foreslog 6 m bræmmer generelt. Senere hen – i foråret 1990, tror jeg, at det var – fremlagde regeringen oven i købet et forslag, og det blev fremsat her i Folketinget, til vandmiljølov, og den har i en af paragrafferne udlægning af 2 m bræmmer. Mig bekendt sad fru Hanne Severinsens parti i regeringen, både da redegørelsen kom, og da forslaget blev fremsat.

[Dorte Bennedsen]

Det sidste forslag blev så af helt andre årsager ikke færdigbehandlet, men jeg går ud fra, at regeringen på det tidspunkt var enig om det, og så kan det undre mig, at fru Hanne Severinsen pludselig taler imod det.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Hr. Glønborg prøver også her både at blæse og have mel i munden. Jeg tror, at alle hørte, at han sagde: Vi vil have bræmmer. Derefter tilføjede hr. Glønborg: Men vi vil selvfølgelig altid støtte det betrængte landbrug. Det er både at ville blæse og have mel i munden, for hr. Glønborg har jo også fået et bilag i udvalget, hvor både Landboforeningerne og Husmandsforeningerne skriver til os – og jeg tror, at vi kan få Tolvmandsforeningerne til at tilslutte sig, hvis det skulle være – at det vil være overordentlig kritisabelt, hvis Folketinget vedtager forslaget om bræmmer.

Hvis det er korrekt, at hr. Glønborg vil støtte dansk landbrug, så skal hr. Glønborg sige nej både nu, og når forslaget om bræmmer senere kommer frem. Det er ikke bare dette ændringsforslag, han skal sige nej til, det er til bræmmer generelt.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg tror ikke, at fru Dorte Bennedsen overhovedet forstod det spørgsmål, som jeg stillede. Hvis man synes, at det er helt i orden, at man får erstatning for bræmmer ud over 2 m, hvorfor skulle man så ikke få erstatning fra 1 til 2 m? Det er ikke særlig mange penge, det drejer sig om.

Hvis vi kunne få EF til at være med til at finansiere det, og det så ville føles mere retfærdigt, kunne alle opnå, hvad de ville. Men jeg forstår, at fru Dorte Bennedsen foretrækker at gøre det nu og så være klar over, at man derved altså sætter ondt blod, hvor man kunne have undgået det, hvis man havde ventet.

Gade (SF):

Jeg vil hæfte mig ved, at det lovforslag, vi nu vedtager, indeholder klare forbedringer i forhold til det lovforslag, som vi drøftede sidste år.

I den sammenhæng vil jeg nu, efter at jeg også har diskuteret lidt med Kristeligt Folkeparti, rose Kristeligt Folkeparti for det samarbejde, som SF havde med Kristeligt Folkeparti og med Socialdemokratiet i foråret, og som jo er grundlaget for, at vi her står med en betydelig bedre naturbeskyttelseslov, end vi ellers ville have fået; en naturbeskyttelseslov, som indeholder forbedringer på alle de områder, som vi var enige om fra Chr. Christensens tid. Desuden er der kommet nogle yderligere forbedringer med, og dem skal jeg komme tilbage til senere. Og endelig har vi hindret de tilbageskridt, som vi synes lå i det lovforslag, som den tidligere regering havde fremsat.

De yderligere forbedringer, som jeg vil hæfte mig ved i dag, er fredning af kystnære arealer på søterritoriet, hvor der kommer et instrument ind, som er vigtigt, og som vil vise sig at blive vigtigt, og at vi har fået en bedre naturbeskyttelse af lavvandede områder. Der skal ikke være tvivl om, at SF havde ønsket – og vi har arbejdet for det – at få en generel beskyttelse af alle lavvandede områder op til 6 meters dybde, men det har vi altså ikke kunnet komme igennem med i denne runde. Det ville ellers have været et virkeligt gennembrud for 1990'ernes naturbeskyttelse, hvis vi havde fået det igennem nu som en generel beskyttelse. Men vi anerkender, at vi har fået klare forbedringer i de svar, der ligger fra miljøministeren, og også i de betragtninger, som vi i enighed med regeringen og en lang række partier har anført her.

Bræmmerne har vi jo været en del inde på i diskussionen under de korte bemærkninger, og jeg vil blot repetere, at for SF er det en ældgammel politik, som vi nu endelig får flertal for at gennemføre. I den sammenhæng er jeg glad for, at ændringsforslaget kan skaffe flertal af Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre. Det er jo også det flertal, der i årene før har været med til at presse diskussionen om bræmmer frem, helt fra vi havde de første drøftelser om en marginaljordsstrategi.

Jeg vil til slut sige, at vi stemmer for regeringens ændringsforslag og for det ændringsforslag, som vi stiller sammen med Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet. Vi stemmer imod Fremskridtspartiets ændringsforslag.

Der har været udført et godt arbejde i Miljøudvalget, og jeg synes, der har været et godt

[Gade]

samarbejde både mellem de tre partier, som stiller særlige ændringsforslag, men også med udvalget som helhed.

Min slutbemærkning går igen til Kristeligt Folkeparti, som jeg må takke, for havde de ikke villet være med i foråret, så havde vi ikke nået et så godt resultat, som vi faktisk har nået nu.

Filt Jensen (V):

Fra Venstres side har vi en positiv holdning til hovedparten af de elementer, der indgår i lov om naturbeskyttelse. Vi betragter det som noget væsentligt, at naturen har gode betingelser, ligesom vi mener, at det er af stor betydning for befolkningen, at den får mulighed for naturoplevelser, uden at det går ud over naturen.

Men vi mener også, at det må være på betingelser, som er til at leve med for dem, der har deres daglige virke i det åbne land. Det, der har bekymret os mest, er, at der i et betænkningsskema om naturbeskyttelsesloven skal indføres de såkaldte 2 m bræmmer langs alle vandløb og søer. Det er en betydelig udvidelse af det forslag, som fru Lone Dybkjær som miljøminister havde med i forslaget til ny vandløbslov, hvor 2 m bræmmer alene var medtaget for søer og vandløb, der var højt målsatte i regionplanerne, og det drejer sig om ca. 20.000 km. Der er åbenbart sket en fejltagelse, da det som ændringsforslag kom med i naturbeskyttelsesloven og der kom til at stå »alle vandløb og søer« uden begrænsning, dvs. at det drejer sig om ca. 50.000 km.

Da der åbenbart er nyheder på vej, skal jeg afholde mig fra yderligere bemærkninger til lovforslaget her ved anden behandling, men slutte med at sige, at da der åbenbart er en betydelig usikkerhed såvel om konsekvenser som omfanget af ændringsforslaget, ønsker vi, at lovforslaget går til fornyet udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling.

Aage Brusgaard (FP):

Ja, så er vi ved de afgørende faser for lovforslag nr. L 70, som tidligere hed L 165 og L 75. Der er 26 ændringsforslag, og Fremskridtspartiet kan støtte halvdelen, nemlig de 13.

Der er stillet 4 ændringsforslag af Fremskridtspartiet, og de er alle sammen stillet sådan, at vi har ment, at alle de, der ville vort

landbrug det godt – og det er jo de såkaldte borgerlige partier, Venstre, De Konservative, Kristeligt Folkeparti og CD, der prøver at fortælle vælgerne det op til valget – burde kunne stemme for dem. Vi har kun stillet ændringsforslag til det, der gør loven værre end nugældende lov, set med landmandens øjne.

Det gælder jo § 3, stk. 1, hvorefter man ikke må lave om på en sø, hvis den har en vandflade på over 100 m², og det gælder § 3, stk. 2, nr. 4, hvorefter man ikke må ændre tilstanden for ferske enge og overdrev osv. Det kan være lidt vanskeligt for en landmand at vurdere det.

Vi har jo også set, når vi færdes ude i naturen, at ingen er så gode ved naturen som landmænd. Der er ingen, der dækker et vandhul til i dag, der er ingen, der laver om på nogen ting for at gøre det værre. Tværtimod er landmændene meget miljøbevidste, de graver ofte selv en dam for at have nogle ænder og for at have noget natur. Det, jeg og mit parti og landbruget er kede af, er, at sådan noget skal nedfældes i en lov, når dansk landbrug faktisk igennem århundreder har kunnet bevise, at der ikke er nogen, der er bedre mod naturen end lige netop landmændene.

Det var altså to ændringsforslag, som vi mente at de borgerlige burde kunne stemme for.

Vores tredje ændringsforslag er om, at § 24, hvorved offentligheden får adgang til udyrkede arealer, bør udgå. Vi ved jo, at der omkring mange gårde ligger en hel del græs, som landmændene har lagt ud, for at børnene kan spille fodbold, for at de kan have en hest, eller for at de kan have får eller geder eller andre dyr. Nu bliver det faktisk sådan, at hvis det ikke er ansvarligt hegnet ind, kan alle køre derind og spise deres madpakke osv.

Det har landmanden normalt heller ikke problemer med, men de har problemer med, at det skal stå i en lov, så byboerne nu kan komme og sige: Vi vil gå ind over jeres jord. Normalt smider landmanden jo ikke folk ud, fordi de i begrænset omfang færdes på græsarealer, men at man nu vil have det lovfastet, er helt horribelt efter Fremskridtspartiets mening.

Vores fjerde ændringsforslag går ud på, at amterne ikke skal administrere, hvor et skilt må stå f.eks. i forbindelse med et værksted. Vi har lige fået et brev fra Vejle Amt, som jo, så vidt jeg kan se, egentlig bakker op om det, for

[Aage Brusgaard]

de siger, at det, der står i loven, er alt for restriktivt. Det, vi siger, er, at vi selvfølgelig ikke skal have en skilteskov, men det skal ikke være amterne, der skal tage stilling til, hvor der må stå skilte ved et mekanikerværksted eller et malerværksted, det skal kommunalbestyrelsen, for det er dem, der kender de enkelte områder.

Så vil jeg godt bevæge mig til ændringsforslag nr. 25 fra S, SF og De Radikale. Det er det om de 2 m bræmmer, som vi allerede har haft en del diskussion om. Det Radikale Venstre var så kloge ikke at tage ordet under de korte bemærkninger, men der sidder da mindst ét radikalt folketingsmedlem i salen. De Radikale plejer jo at gå til valg på, at de er husmændenes fortalere osv., men lige netop fra Husmandsforeningerne har vi jo fået et brev, hvor de tager stærk afstand fra, at vi ved lov gennemfører bræmmer.

Og lige netop De Danske Husmandsforeninger kører jo en retssag for nogle fynske landmænd mod Miljøstyrelsen om 2 m bræmmer. Vi forstår rent faktisk ikke, at Det Radikale Venstre ikke vil forsøge at holde lidt på deres indskrumpede vælgerskare. Hvis de stadig væk vil prøve at holde fast ved deres husmænd, så er det altså nu, det skal gøres. I morgen kan det være for sent.

I de tre partiers ændringsforslag nr. 25 står der:

»Vandløbsmyndigheden kan i regulativer for offentlige vandløb bestemme, at det i stk. 1 anførte skal overholdes for større arealer end 2 m bræmmer ved åbne vandløb.«

Jeg vil godt spørge, hvad der menes med mere end 2 m. Er det 6 m, er det 20 m, eller hvad drejer det sig om?

Jeg har spurgt ministeren om, hvor mange kilometer disse vandløb og søer vil dreje sig om, og vi har alle sammen hørt svaret, at de offentlige vandløb vil være 20.000 km og de private vandløb 30.000-40.000 km, det vil altså sige imellem 50.000 og 60.000 km vandløbsfredning i Danmark, hvor landmændene simpelt hen ingenting må gøre. Det er, så vidt jeg kan vurdere grundloven, et af de største ekspropriationsforetagender i Danmarkshistorien, og man tilbyder ikke landmanden eller bredejeren erstatning.

Jeg er ikke jurist, men jeg mener, at når vi er medlem af EF, burde det tages op på EF-plan eller i Menneskerettighedsskommissionen, el-

ler hvor sådan noget kan tages op. Det er, som om Folketinget koncentrerer sig om at gøre det værre for dansk landbrug. I aftes blev der ifølge Radioavisen tilsyneladende enighed om en beretning om et bæredygtigt landbrug, som også vil støde dansk landbrug.

Vi kunne i Jyllands-Posten den 5. december 1991 se, at landmændene har en indtjening på 20.000 kr. pr. husstand, og at næsten halvdelen af dansk landbrug står over for fallit. Det ene lovforslag efter det andet, der bliver vedtaget i Folketinget, går imod dansk landbrug, som giver Danmark en nettoindtjening på over 40 mia. kr. Hver eneste ny lov, der har med landbruget at gøre, gør det værre for det danske landbrug, selv om det kan bevises, at der er ingen, der har beskyttet naturen så godt som de danske landmænd, for ingen steder er der så smukt som i Danmark, og det kan vi takke vores landmænd for.

Jeg ved ikke, om det er nødvendigt at sige det, men vi agter at stemme nej, når dette engang skal til tredje behandling.

Glønborg (KRF):

Jeg vil gerne indlede med at sige tak til kollegerne i udvalget og blandt ordførerne for et solidt og godt stykke arbejde for at få naturbeskyttelsesloven gjort færdig, og jeg vil også godt sige tak til miljøministeren for et konstruktivt samarbejde om at blive færdig. Vi har fra miljøministerens side mødt vilje til at få afklaret, hvor problemerne lå, og til at give klare og kontante svar på vores spørgsmål, og jeg kunne egentlig godt have undt miljøministeren, at vi kunne have gjort sagen helt færdig i dag, men nu er der altså åbenbart kommet en knast, som vi må se om vi kan finde en afklaring på.

Jeg har også været meget glad for at deltage i det specielle samarbejde med Socialdemokratiet og SF, lige fra vi i foråret i fællesskab besluttede, at denne lov ville vi vente med til denne samling for netop at få tingene gjort færdig, og jeg synes, at dette samspil har haft et godt forløb. Alt er ikke blevet, som Kristeligt Folkeparti har ønsket, men sådan er det, når nogle parter skal mødes. Nu har vi været tre partier, som har kunnet danne flertal om en række ting, men det er selvfølgelig ikke blevet, som hver af os ønskede det. Kristeligt Folkeparti havde meget gerne set, at varetagelsen og

[Glønborg]

tilsynet med byggelinier og beskyttelseslinier var kommet til at ligge hos fredningsnævnene, i stedet for at resultatet nu bliver, at de ligger hos amterne, men vi kan ikke få alle ønsker opfyldt, og det affinder vi os med.

Det eneste ubehagelige er, at denne sag om bræmmerne pludselig skulle ind nu. Jeg føler ærligt og redeligt ikke, at vi har givet dette emne en tilstrækkelig grundig behandling. Vi har i lang tid i Miljøudvalget sagt, at vi ville overlade bræmmerne til Udvalget vedrørende en Bæredygtig Landbrugsudvikling, og derfor var jeg helt enig med den nuværende miljøminister i, at forslaget om bræmmer blev taget ud af naturbeskyttelsesloven, og jeg mente egentlig, at vi alle var enige om, at det lod vi et andet udvalg klare, og derfor har vi ikke diskuteret det særlig meget, og jeg har på intet tidspunkt haft lejlighed til at diskutere denne sag specielt med Socialdemokratiet og SF, og vi fik måske for den lidt krasse meningsudveksling på korte replikker, fordi Socialdemokratiet og SF pludselig havde fundet Det Radikale Venstre frem til at gennemtvinge denne ordning med bræmmer, uden at vi har haft lejlighed til at tale ordentligt om det. Det er naturligvis ikke forbudt. Ethvert parti må prøve at danne flertal med hvem som helst, man har lyst til, men jeg siger det bare til forklaring på, at der er denne kontrovers imellem os, der ellers har stået sammen om så meget her til sidst.

Kristeligt Folkepartis holdning til landbrug og miljø er stadig væk, som jeg har sagt adskillige gange fra denne talerstol, at landmænd er akkurat lige så miljøbevidste og miljøansvarlige som resten af befolkningen, og derfor har jeg aldrig villet deltage i den hetz, der har været mod landmændene i miljøspørgsmål.

Mens hr. Aage Brusgaard på Fremskridtspartiets vegne kører en voldsom kampagne imod overhovedet at få bræmmer, er jeg overbevist om, at en meget stor gruppe landmænd – jeg tror endda et stort flertal – egentlig finder det rimeligt, at vi etablerer nogle passende beskyttelsesbræmmer langs vandløbene. Der var engang, hvor man talte om nogle betydelig bredere bræmmer end dem, der bliver tale om nu. Dengang kunne jeg godt forstå, at mange landmænd syntes, at det var lidt rigeligt, men når vi ender med 2 m bræmmer, tror jeg egentlig, at landmændene generelt finder det meget rimeligt.

Men jeg har også altid syntes, at vi skulle give landmændene økonomisk rimelige vilkår, og en af mulighederne var netop at skaffe dem en erstatning for det tab, som nogle af dem reelt lider ved denne ordning. Hr. Gade ålede mig for lidt siden for ikke for længst at have fremsat et kontant forslag til, hvordan det kunne klares. Jeg har aldrig forestillet mig, at Kristeligt Folkeparti var i stand til at løse hele dette lands og hele Europas problemer, og derfor må jeg bare sige, at vi ville gerne medvirke, men at vi ikke indtil dato præcis har kunnet se, hvordan det kunne klares.

Men vi er ikke ene om at have en forestilling om, at der kunne blive en mulighed, og derfor var jeg meget glad for fru Hanne Severinsens indlæg, hvor hun netop henviste til mulighederne for at få det tilpasset sådan, at vi kunne udnytte EF's støtteordninger. Derfor skal vi lade være med at begå dumheder her og nu.

Jeg var også glad for, at hr. Filt Jensen sagde, at vi lige måtte vente til i morgen for at prøve at få det afklaret, så lad os se, hvad der kan ske i løbet af de kommende timer og det kommende døgn.

Kristeligt Folkeparti er altså glad for resultatet, for vi er her nået til en stor, bred enighed. Fremskridtspartiet drømmer vi ikke om at kunne få med til miljølovgivning, dertil mangler der alt for meget forståelse fra den side.

Men som vi har skrevet i vort betænkingsbidrag, så vi altså meget gerne, at vi kunne vente med bræmmerne, indtil vi havde de økonomiske forhold afklaret.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg tror, at alle, der er vant til at arbejde her i huset, ved, at når vi når op mod betænkingsafgivelse, sker det fra tid til anden, at tingene går stærkt, og jeg skal da være den første til over for hr. Glønborg – hvis han i øvrigt har tid til at høre efter, det lader ikke til, at hr. Glønborg har tid til at høre efter, nu havde han det – at beklage, hvis vi ikke fra allerførste færd fik Kristeligt Folkeparti med i diskussionerne om bræmmerne, selv om partiet dog blev inddraget på et ret så tidligt tidspunkt.

Jeg forstod det, hr. Glønborg sagde, således, at hans krav om, at der skal gives erstatning ved udlægning af 2 m bræmmer, hænger sammen med, at han ikke var inddraget fra aller-

[Dorte Bennedsen]

første færd. Hvis det ikke skal forstås på den måde, viser hr. Glønborg bemærkninger, at det var uden formål at starte med at inddrage Kristeligt Folkeparti i forhandlingerne, fordi Kristeligt Folkeparti ville have erstatning. Så hr. Grønborg må vælge, om han vil have erstatning eller han vil være fornærmet over, at han ikke blev inddraget fra første færd. Han kan ikke begge dele; det er faktisk både at blæse og have mel i munden, og det er som bekendt meget svært.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Hr. Glønborg hæftede sig ved, at han ikke tidligere havde set muligheden for erstatning, og ved, at fru Hanne Severinsens bemærkninger måske kunne være en løsning. Jeg vil gerne sige til hr. Glønborg, at fru Hanne Severinsens betragtninger i hvert fald ikke er nye, heller ikke for dem, der har arbejdet med det her; det er ældgammelt, at man kunne løse problemet på den måde, men pointen er, at man ikke løser problemet. Hvis man vil have sikkerhed for, at en bræmme ikke dyrkes, kan man ikke klare det ved EF-ordninger, for i det øjeblik en EF-ordning, f.eks. en ekstensiveringsstøtte, udløber, giver det samtidig landmanden fuld rådighed over det område, og det vil så sige, at han kan pløje ud til åbrinken. Hvis vi vælger den strategi, som fru Hanne Severinsen taler for, kan vi risikere, at vi får en udvikling, hvor vi faktisk i perioder får mindre beskyttelse, fordi der vil ligge et økonomisk incitament hos den enkelte landmand til at opføre sig miljømæssigt forkert, når beskyttelsesperioden udløber. Så man kan ikke få en økonomisk erstatning via EF-ordninger, der gør, at man sikrer bræmmerne, og derfor hænger de to ting ikke sammen. Hvis man vil have bræmmerne, er man enten nødt til at gå ind for det erstatningsfri, som vi mener er det eneste holdbare, eller give en erstatning i det øjeblik, man gennemfører loven; man kan ikke løse problemet via EF-ordningerne.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg vil gerne sige til fru Dorte Bennedsen, at jeg ikke er spor fornærmet; hvis man har tolket mit indlæg sådan, har vi misforstået hinanden.

Jeg forsøgte blot at give en historisk fremstilling af og en forklaring på, hvorfor vi ikke stod sammen i denne sag. Jeg fralagde mig ansvaret for, at bræmmerne lå på bordet lige netop nu, hvis nogen skulle have mistænkt mig for at have ansvaret for det nu, hvor vi har arbejdet sammen om så meget godt.

Til hr. Gade vil jeg gerne sige, at jeg også har hørt hovedtanken i fru Hanne Severinsens indlæg før, så den er heller ikke helt ny for mig. Jeg sagde, at vi ikke kunne løse alle problemerne, men vi må erkende, at der både er jura, økonomi og EF-lovgivning, og at de politiske muligheder i det danske Folketing som bekendt skifter lidt med hvert valg, og det er et spørgsmål om at have den rigtige regering og den rigtige opposition osv. Derfor kan der godt gå nogle år, før man får de rigtige løsninger igennem.

Vi må somme tider have en lille smule tålmodighed, og det, jeg opfordrer mine kære samarbejdspartnere på miljøområdet til, er at ruste sig med lidt mere tålmodighed.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg kan ikke forstå, at man har så meget imod, at man måske kunne få det, der ligger ud over 1 m bræmme, med i de erstatninger, man kan få til miljøfølsomme områder. Hvis man kan få støtte til det, må det da være en fordel. Jeg kan ikke se, hvorfor man absolut vil lægge gift ud for de 2 m bræmmer ved straks at sige, at de er erstatningsfri.

Det er i virkeligheden småpenge, det drejer sig om, men for den enkelte er det meget, og det er også derfor, der er meget psykologi i det, for der er nogle få, der føler, at det er uretfærdigt. Når det så heller ikke er særlig mange penge, kan jeg ikke forstå, hvorfor man ikke vil prøve at undersøge, om man måske kunne få løst dette problem mindeligt ved, at det kom ind under miljøfølsomme områder.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg tror ikke, fru Hanne Severinsen har ret i, at det er småpenge, det handler om, hvis vi skal give erstatning i grundlovens ekspropriationsforstand, og det er den eneste, jeg mener det er muligt at tale for, hvis man siger erstat-

[Gade]

ning. Hvis man derimod taler om støtte til ekstensivering og driftige, miljøfølsomme områder, er det noget andet, men så er det heller ikke bræmmen, vi taler om. Pointen i flertallets argumentation er, at man vil have sikkerhed for, at der fra nu af ligger 2 m bræmme langs vandløb, som ikke dyrkes. Desuden vil man i ådale få brug for støtte til miljøfølsomme områder, ekstensiveringsstøtte, så man får genskabt ådalene. Hvis vi lader være med at vedtage dette og nu siger, at vi kan lave ekstensiveringsstøtte på den sidste meter, som fru Hanne Severinsen siger, har vi ikke fået 2 m bræmme, så har vi stadig 1 m bræmme og et område, som kan få ekstensiveringsstøtte, og når den udløber – hvis vi får det gennemført i EF – vil der være et økonomisk incitament for landmanden til at gå i gang med at opdyrke den, og så får vi altså præcis det modsatte af 2 m bræmmer.

Formanden:

Fru Hanne Severinsen for en kort bemærkning, forhåbentlig den sidste i denne bræmme.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg synes, hr. Gade ser spøgelse ved højlys dag. Der er faktisk andre, der har administreret på den måde, at man har sagt 1 m og så erstatning for det, man giver yderligere. Det har ikke været noget problem, og det har vist sig, at det ikke var særlig mange penge, det drejede sig om.

Formanden:

Hr. Aage Brusgaard for den sidste korte bemærkning i denne omgang, så bliver det miljøministeren.

(Kort bemærkning).

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil godt lige spørge Venstres ordfører og De Konservatives ordfører, hvis de vil komme frem til pulten: Mener Venstre og De Konservative, at det er ekspropriation, hvis ændringsforslag nr. 25 får flertal?

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Med hensyn til det sidste spørgsmål kan man kun henviser hr. Aage Brusgaard til at læse

Justitsministeriets vurdering af bræmmebestemmelserne, som også er optrykt i forbindelse med betænkningen.

Jeg vil godt takke partierne for en meget kreativ indsats og for et meget fint samarbejde i forbindelse med naturbeskyttelsesloven, og jeg er naturligvis meget glad for, at så mange har følt, at der er kommet forbedringer ud af samarbejdet. Det er heldigvis gået sådan, at vi har lyttet til hinanden, der er ikke nogen, der har dikteret, det har været en fornuftig vurdering af, hvad naturen ville være bedst tjent med. Det er således ikke alene ministeren, der har bevæget sig, jeg har da også heldigvis kunnet konstatere, at Socialdemokratiet, SF og Kristeligt Folkeparti har bevæget sig. Vi har alle bevæget os, men vi har gjort det ud fra en vurdering af, om vores argumenter nu også var de bedst tænkelige i forbindelse med en beskyttelse af naturen og miljøet i bred forstand.

Det er der naturligvis grund til at sige tak for. Når vi f.eks. ikke er gået ind for en totalfredning af ubeboede øer og holme, skyldes det, at vores opfattelse er, at man derved ville svække beskyttelsen dér, hvor den er mest nødvendig, nemlig omkring ubeboede øer og holme. Det var altså ikke et argument, der gik på en forringelse, men tværtimod på en styrkelse af beskyttelsen, hvor den er nødvendig.

Det samme gælder naturligvis også fredningerne på søterritoriet, hvor vi igennem samtidsfredningerne og bestemmelser om fuglebeskyttelsesområderne har sikret langt bedre forhold end før. Når nogle ville gå længere – men vi vurderede, at det i virkeligheden ville føre til dårligere resultater – har vi lyttet til hinanden, og så er der kommet det resultat ud af det, som vi står med i dag.

Jeg kan heller ikke se, at der har været noget som helst flertal, som har forhindret noget tilbageskridt. Vi har ønsket fremskridt, men har været lidt uenige om, hvorvidt fremskridtet nu også var en fordel, men har så fundet den rigtige løsning.

Det gælder f.eks. også det, hr. Glønborg var inde på, hvor jeg er klar over, at hr. Glønborg meget gerne ville have beskyttelseslinierne over til fredningsnævnene, men hvor jeg var overbevist om, at fredningsnævnene ville arbejde langt mere effektivt og hurtigere ved at skulle koncentrere sig om fredningsarbejdet, og samtidig ville vi få øget sagsbehandlingen i

[Miljøministeren]

den samtidighed, der ligger i amternes behandling.

Må jeg opsummerende til sidst sige, at vi står med en lov, der har tre fordele:

Den har forbedret vilkårene for arterne i vores landskab og altså styrket artsmangfoldigheden, den har styrket menneskenes adgang til at færdes i naturen uden at ødelægge den, og den fører til en forenklet og hurtigere sagsbehandling, formentlig også til gavn for alle de borgere, som har ønsker om at foretage sig noget, der er reguleret af lovgivningen. Denne artsmangfoldighedsforbedring, denne forbedring af adgangen til naturen, denne forbedring i sagsbehandlingen har denne lov medført, og jeg takker for det brede samarbejde, som nu vil vise sig på knapperne om et øjeblik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 8 stemte for, 119 imod.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 8 stemte for, 119 imod.

§§ 3-15, ændringsforslag nr. 4 og 5, § 16, således ændret, ændringsforslag nr. 6, § 17, således ændret, § 18, ændringsforslag nr. 7 om en ny affattelse af § 19, § 19 i den nye affattelse, § 20 og ændringsforslag nr. 8
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 7 stemte for, 121 imod.

§ 21 med den foretagne ændring, §§ 22 og 23 og ændringsforslag nr. 11
vedtoges uden afstemning.

§ 24
vedtoges med 120 stemmer mod 8.

Ændringsforslag nr. 10 om, at § 24 udgår, var dermed forkastet.

§ 25, ændringsforslag nr. 12, § 26, således ændret, ændringsforslag nr. 13, § 27, således ændret, §§ 28-33, ændringsforslag nr. 14, § 34, således ændret, ændringsforslag nr. 15-18, § 35, således ændret, §§ 36-50, ændringsforslag nr. 19, § 51, således ændret, §§ 52-63, ændringsforslag nr. 20, § 64, således ændret, ændringsforslag nr. 21 og 22, § 65, således ændret, §§ 66-88, ændringsforslag nr. 23, § 89, således ændret, §§ 90-94, ændringsforslag nr. 24, § 95, således ændret, §§ 96-99, ændringsforslag nr. 25 om en ny affattelse af § 100, § 100 i den nye affattelse, ændringsforslag nr. 26, § 101, således ændret, og §§ 102-105
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 138:

Forslag til lov om privat bortskaffelse af spildevand på Sejerø og andre småøer og i områder med spredt bebyggelse.

Af miljøministeren (Per Stig Møller).

(Fremsat 4/12 91. Første behandling 10/12 91. Betænkning 12/12 91).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-8, ændringsforslaget og § 9, således ændret,
vedtoges uden afstemning.